

Var är mannen?

Debatt Ystad Allehanda 2002

Olof Lång frågar i en debattartikel "Vem behöver mannen?"

Det jag undrar är: Var finns mannen?

I alla fall inte där jag är.

Så var är han?

I garaget, framför tv:n eller datorn, på golfbanan eller fotbollsplan, eller i bilen?

Jag vet inte, och jag raljerar inte, utan undrar verkligen.

De flesta saker jag tar i är producerade av män. De flesta filmer jag ser görs av män, de flesta pjäser skrivs av män. Ekonomi och politik sköts av män, och det är män som syns i TV och tidningar.

Men, i det som jag betecknar livet och verkligheten, är männen osynliga. Där finns de inte.

Män finns inte på dagis, inte i småskolan eller på sjukhuset, de finns inte på föräldramöten eller i kulturella sammanhang. På kurser som skulle kunna betecknas som typiskt manliga är det mest kvinnor. På debatter som man tycker skulle intressera män, är det övervägande kvinnor.

Jag har åkt runt i landet i 1,5 år med filmen Vem bryr sig!. Det är en dokumentär om sju unga nazister, och de diskussioner som uppstår efter filmen handlar om demokrati, civilkurage och om vuxna kontra ungdomar.

Viktiga ämnen.

Men vart jag än kommer, söder eller norr, Ystad eller Luleå, så består publiken huvudsakligen av kvinnor. De män som deltar i publiken säger sällan någonting. Det är inte de som diskuterar, debatterar eller höjer sina röster - det är kvinnorna!

Detta upplever jag som tragiskt.

Olof Lång refererar till Robert Bly och hans utmärkta bok "Järn-Hans", och skriver att banden mellan far och son klipptes av i och med industrialiseringen.

Ja, jag tror att det är så.

När vi ser extrema yttringar som skinnskalle- och Mc-kulturer, eller när unga män och små pojkar väljer grupptillhörigheter som nazism, då är det de frånvarande männen de ropar efter. Se på attributen. Typiskt "manliga" uttryck dragna till sin ytterlighet.

En kropp fylld av tatueringar ser jag som den unge mannens försök att hitta sina gränser, att göra sig synlig. Det är ett famlande efter manligheten. Men det är också en protest mot det som kännetecknar män i allmänhet och den manliga könsrollen i synnerhet; osynligheten.

Få pappor/män är närvarande. De är alltid "någon annanstans" – själsligt som kroppsligt. De blir osynliga genom att inte vara hemma, genom att karriären är viktigare än familjen eller genom att inte visa sina känslor.

I "Kvinnliga och manliga röster" skriver Eva Basch-Kåhre om barnets separation från modern:

"Om barnet har god kontakt med fadern har det lättare att separera aktivt. Ett barn kan inte separera in i ett objektvacuum. Om det inte finns något objekt att separera till, såsom vanligt i en patriarkalisk kultur, kan det hända att barnet avvisar Faderns namnet och låter Främlingen framträda".

När pappan inte finns att separera till binds barnet hårdare till modern. Det uppstår en så kallad symbios med modern medan fadern blir en "främling", en icke-relation.

Runt denna icke närvarande person vävs drömmarna. Barnet skapar en fantasibild av fadern, ett spöke som följer med till vuxenvärlden och kärleksrelationer.

I vårt samhälle är en icke närvarande pappa snarare regel än undantag. Men inom psykologin bearbetas nästan utan undantag symbiosen med den onda Modern och inte frånvaron av Fadern.

Nu menar jag inte att fadern ensam är skyldig, och antalet aktiva och närvarande pappor blir påtagligt fler, i alla fall i vårt land - men det är viktigt att vi inser hur viktig mannen är för barnet. Och därmed också för kvinnan.

I slutänden handlar det nämligen inte om individer eller psykologi. Utan om samhälle och politik. Det är inte den fascistiske ledaren i ett samhälle som är den farligaste, utan de underlydande som blint följer den "tydliga" ledaren.

Hitler var en förebild för många män, män som lojalt utförde hans order och fullföljde hans politik. De här tendenserna finns i alla "brödraskap", mer eller mindre uttalade. Och det som skrämde mig med de unga nazisterna var inte så mycket deras våldsamhet som deras lydnad och lojalitet.

Olof Lång menar att kvinnorna inte har drabbats av den frånvaro som män levt med i över hundra år. Jag tror att döttrarna är lika drabbade som sönerna, även om vi inte ser det så tydligt; sönerna exploderar, döttrarna imploderar.

Olof Lång refererar också till Marx; alienation är ett främlingskap inför tillvaron som uppstår när människorna förlorar kontrollen över produktionsmedlen och säljer sig som löneslavar till någon annan".

Ja. Att leva i ett sammanhang, att veta för vem och vad man arbetar för, är ett privilegium i dagens samhälle.

Men kvinnan vet sedan länge att hon inte är värderad i samhället. Idag skriker barnet ut det. Nu har även mannens traditionella roll spelats ut.

Ja, manligheten är i kris och det är jättebra. Det är på tiden.

Alla processer, individuella som samhällsliga, är smärtsamma och tar den tid de kräver. Ingenting faller förrän det är moget. Inte heller mansrollens rustning. Den som består av tystnad, frånvaro, oåtkomlighet, etcetera.

Mannen behövs. I det verkliga livet. I vardagen. Mannen behövs som tydlig del av treenigheten - mannen, kvinnan och barnet. Mannen behövs för att barnet ska kunna separera från modern och bli en mogen människa. Mannen behövs i diskussioner och på skolor, och han behövs sittandes vid sjuksängen.

Vi kvinnor behöver er män. Det räcker inte att läsa om er i böcker, eller se er på TV, vi behöver riktiga möten.

Vi vill ta på er, och vi vill bli betagna.

Vi vill spegla vår kvinnlighet i er manlighet. Slippa kompensera en brist och överdimensionera vår egen "manliga" sida och bli en Selma inför den tunne undanglidande Fridolf.

Natten behöver dagen för att tillsammans skapa ett dygn.

Kvinnor och män behöver varandra. Om inte annat så för att tillsammans förändra det samhälle som inte längre står på mänsklighetens sida.

Men var är ni, män ?

Visa er.

Möt oss.